

Ενίσχυση κατώτατου μισθού με μείωση των εισφορών

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Σελ.: 53,56 Ημερομηνία έκδοσης: 23-05-2021
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 878.84 cm² Κυκλοφορία: 14860
Θέματα: IOBE

Αύξηση μισθών μέσω μείωσης εισφορών

Προτεραιότητα στη μείωση του μη μισθολογικού κόστους και στην προώθηση μέτρων μόνιμης διάρκειας στον τομέα της φορολογίας της εργασίας και στις ασφαλιστικές εισφορές και όχι στην αύξηση του κατώτατου μισθού δίνει το IOBE. Σελ. 4

Ενίσχυση κατώτατου μισθού με μείωση των εισφορών

Και όχι με αύξησή του, προτείνει το IOBE για το 2021

Της ΡΟΥΛΙΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Προτεραιότητα στη μείωση του μη μισθολογικού κόστους και στην προώθηση μέτρων μόνιμης διάρκειας στον τομέα της φορολογίας της εργασίας και στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και όχι στην αύξηση του κατώτατου μισθού, τουλάχιστον για το 2021, δίνει το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) στην Έκθεση Αξιολόγησης του Ισχύοντος Νομοθετημένου Κατώτατου Μισθού που ήδη κατατέθηκε στην αρμόδια επιτροπή, σηματοδοτώντας την έναρξη της διαδικασίας.

Εντός της επόμενης εβδομάδας αναμένεται να ολοκληρωθεί και η προφορική διαβούλευση επί των προτάσεων που έχουν υποβάλει στην επιτροπή διαβούλευσης αρμόδιοι φορείς, όπως η Τράπεζα της Ελλάδος, το ΚΕΠΕ, το IOBE καθώς και τα ινστιτούτα εργασίας των ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΕ και ΣΣΕΤΕ, ώστε στη συνέχεια το ΚΕΠΕ μαζί με μια 5μελή επιτροπή να καταρτίσουν το πόρισμά τους. Αυτό θα σταλεί στο υπουργείο Εργασίας, χωρίς να είναι δεσμευτικό. Η καταληκτική ημερομηνία για την υπογραφή της νέας υπουργικής απόφασης που θα καθορίζει το ύψος του κατώτατου μισθού για το 2021 είναι η 30ή Ιουνίου. Στην έκθεση του IOBE προτείνεται να δοθεί προτεραιότητα αξιοποίησης ενδεχόμενου δημοσιονομικού χώρου στη μείωση του μη μισθολογικού κόστους, ειδικά σε σχέση με τη φορολογία της εργασίας και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, με μέτρα μόνιμης διάρκειας. Αυτό, σύμφωνα με τους μελετητές, θα έχει άμεσα θετικές συνέπειες στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, βελτιώνοντας την αγοραστική δύναμη των χαμηλόμισθων ει-

σοδηματικών κλιμακίων, καθώς και τα κίνητρα των ατόμων για επίσημη απασχόληση, με ευεργετικές επιδράσεις για την πραγματική οικονομία.

Ο ιδανικός συνδυασμός

Αναλυτικά, στην έκθεση αξιολόγησης επισημειώνεται πως οι αγορές εργασίας που χαρακτηρίζονται από μεγάλο μη μισθολογικό κόστος, όπως η ελληνική, δεν λειτουργούν αποδοτικά, αφού το κόστος αυτό αποτελεί στην ουσία μια στρέβλωση στη λειτουργία της αγοράς.

Ετσι, είναι δυνατόν ο κατώτατος μισθός μιας χώρας να είναι ίσος με αυτόν μιας άλλης χώρας, αλλά το κόστος εργασίας της να είναι χαμηλότερο για τις χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας, ανάλογα με την ύπαρξη ή μη πολιτικής επιδότησης του μη μισθολογικού κόστους. Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμάται ότι είναι δυνατό να συνδυαστεί ο ίδιος κατώτατος μισθός με ένα σχετικά χαμηλότερο κόστος εργασίας και υψηλότερες καθαρές απολαβές, ειδικά σε χώρες όπως η Ελλάδα που ξεκινούν από μια ιδιαίτερα υψηλή φορολογία της εργασίας σε σχέση με άλλες χώρες.

Είναι ενδεικτικό ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Ε., η χώρα μας εμφανίζεται στην 6η θέση των χωρών με τον υψηλότερο συντελεστή ασφαλιστικών εισφορών του εργαζομένου στην περίπτωση ενός χαμηλόμισθου μισθωτού, 5,9 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τον μέσο όρο των ανεπτυγμένων οικονομιών του ΟΟΣΑ. Αντίστοιχα, το 2019 η Ελλάδα είχε το έβδομο υψηλότερο ποσοστό εισφορών των εργοδοτών στις χώρες της Ε.Ε., κατά 14,1 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο από τον μέσο όρο των ανεπτυγμένων οικονομιών του ΟΟΣΑ. Ετσι προκύπτει ότι

ΠΗΓΗ: IOBE

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

το άθροισμα εισφορών εργαζομένου και εργοδότη είναι το πέμπτο υψηλότερο στις χώρες της Ε.Ε. και κατά 14,2 π.μ. υψηλότερο από τον μέσο όρο των ανεπτυγμένων οικονομιών του ΟΟΣΑ.

Μάλιστα το IOBE στη μελέτη του «τρέχει» διάφορα σενάρια πολιτικής, που συνδυάζουν τον καθορισμό του κατώτατου μισθού με δημοσιονομικές παρεμβάσεις στην πλευρά των εισφορών. Σύμφωνα με αυτά, που παρουσιάζει σήμερα η «Κ», ένας λελογισμένος συνδυασμός με αμετάβλητο τον κατώτατο μισθό ή μικρή αύξησή του αλλά και μικρή μείωση των εισφορών μπορεί να αποδώσει αύξηση έως και 7% στις καθαρές αποδοχές των χαμηλόμισθων.

Για παράδειγμα, θα μπορούσε ο κατώτατος μισθός να διατηρηθεί αμετάβλητος στα 650 ευρώ μεκιά, όμως οι εισφορές εργαζομένων να μειωθούν κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, στο 14% από 16% σήμερα, και οι καθαρές απολαβές του εργαζομένου να αυξηθούν από 546 ευρώ σε 559 ευρώ (αύξηση 2%). Εάν η μείωση αυτή συνδυαστεί με αντίστοιχη αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 2%, ήτοι στα 663 ευρώ μεκιά, τότε ο εργαζόμενος θα λάβει καθαρά 570 ευρώ, ήτοι αύξηση 4%.

Καθοριστικό ρόλο παίζει η παραγωγικότητα

Το τρέχον επίπεδο του κατώτατου μισθού δεν είναι ούτε ιδιαίτερα χαμηλό ούτε ιδιαίτερα υψηλό. Συνεπώς, τουλάχιστον για όσο διαρκούν οι άμεσες αρνητικές επιδράσεις της πανδημίας, το 2021 δεν κρίνεται σκόνημο να γίνουν αλλαγές στο επίπεδο του κατώτατου μισθού, ειδικά μεγάλος κλίμακας.

Αυτό είναι το βασικό συμπέρασμα της μελέτης αξιολόγησης που κατέθεσε το IOBE και στο οποίο φαίνεται πως συμφωνεί η πλειονότητα των φορέων που κατέθεσαν πόρισμα, με ηχηρή εξαίρεση βέβαια τη ΓΣΕΕ, που ζητεί τη σταδιακή αύξηση του κατώτατου μισθού, αρχικά στα 751 ευρώ για φέτος και στη συνέχεια στα 809 ευρώ (στο 60% του διάμεσου ακαθάριστου μισθού) το πρώτο τρίμηνο του 2022.

Σύμφωνα πάντως με το IOBE, μεσοπρόθεσμα, κρίνεται σκόνημο αυξήσει του κατώτατου μισθού να συνυπολογίζουν τον ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας, καθώς

Μια αύξηση του κατώτατου μισθού ταχύτερη από αυτήν της παραγωγικότητας θα επιβράδυνε τη μείωση της ανεργίας.

«μια αύξηση του επιπέδου του κατώτατου μισθού ταχύτερη από αυτήν της παραγωγικότητας θα επιβράδυνε περαιτέρω την αποκλιμάκωση της ακόμα πολύ υψηλής ανεργίας και θα ενέτεινε τη θεμελιώδη πίεση στην αγορά εργασίας και μάλιστα όταν τα τρέχοντα προσωρινά μέτρα στριζίξης της σταδιακά θα αποσύρονται».

Ως προς τη δομή του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, το IOBE αναφέρει χαρακτηριστικά ότι ο απλοποιημένος ορισμός του ως μια «μοναδική αξία» αποτελεί σημαντική σύγκλιση προς τις διεθνείς καλές πρακτικές. «Περα-

τέρω προσαυξήσεις σε σχέση με την προώθηση και λοιπές μισθολογικές και μη μισθολογικές ρήτρες δύνανται να συμφωνηθούν διμερώς μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών σε συλλογικές συμβάσεις εργασίας σε εθνικό, κλαδικό ή επιχειρησιακό επίπεδο», επισημειώνει. Θέση με την οποία συμφωνεί και ο ΣΕΒ, ο οποίος άλλωστε έχει προσφέρει στο Συμβούλιο της Επικρατείας ζήτηντας να μην υπολογίζονται στον κατώτατο μισθό οι τριετίες «ωριμάνσεις» με βάση την προώθηση.

Ως προς τον μηχανισμό διαμόρφωσης του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, τέλος, το IOBE υποστηρίζει ότι ο μηχανισμός που τίθεται σε ισχύ τώρα, βασίζόμενος σε τριμερή κοινωνικό διάλογο μεταξύ εργαζομένων, εργοδοτών και κράτους και τροφοδοτούμενος από πόρισμα επιτροπής εμπειρογνομόνων, είναι εναρμονισμένος με καλές πρακτικές της πλειονότητας των ευρωπαϊκών χωρών.